

M A L Ě P L O Š Ť K A - 1 9 5 2

Už od roku 1951 se objevovaly informace o stavbě i zavedení zmenšených větroňů tak zvané "Severské kategorie A2", která vznikla hlavně z popudu Švédska a Finska. V té době jsem byl z vojny doma a napadlo mne zmenšit perfektně létající Ploštku z roku 1950 do kat. A2 s plochou 32-34dm² a minimálním zatížením 12g/dm².

Pro pokusné létání jsem velký model zjednodušil, hlavně tvarem křídla i kormidel, abych ušetřil na váze. Ovládání pohyblivé plošky na směrovce při vleku šňůrou bylo stejné, jak už se osvědčilo. Do plošky jsem vlepil dvouramennou páku, kde z jedné strany byla pomocí gumičky stálá vychylka do jedné strany /podle zatáčky kterou chceme létat/ a z druhé strany je nit vedená v očkách ze špendlíků vespod trupu až k startovacímu háčku na jejímž konci je malé očko z drátu $\phi 0,5$ mm. Po nasazení oka na háček a přidání kroužku vlečné šňůry se ploška vyrovná pro přímý vlek modelu až nad hlavu a po vypuštění modelu gumička stáhne plošku do zatáčky.

Také jsem upravil výškovku na determalizátor s vychylením na 40°, aby model neulétl. Jako časovač mi posloužil obyčejný knot do zapalovačů, napuštěný travexem /Chlorečnan draselný/, aby neshasínal. U výškovky jsem použil profil MVA-301 a u křídla velmi klenutý EXH B 8358 b, který na koncových žebrech přechází do G5 564. Tato kombinace profilů se mi docela osvědčila a s letovými vlastnostmi jsem byl velmi spokojen.

Před časem jsem kopií svého nákresu "Malé Ploštky - A2" poskytl Honzovi Kyptovi z Mladějova na Moravě, který model staví, takže po více jak padesáti letech uvidíme model znovu létat.

Popis stavby.

T r u p - sestaven ze tří lišt 3x5 a horní lišty 2x5, 13ti kusů překližkových přepážek z překl. 1,2, vespod zakončen rámem směrovky z př 1,2. Pouze přepážky 5 a 6 jsou z př 2,5, protože je v nich usazen a vlepen jazyk z př 3. Jazyk je ze dvou dílů, uprostřed přelepený textilní leteckou páskou, na něm z každé strany nasazeno žebro z př 1,5 a v místě odtokovky napříč trupu doplněn výstuhou z lišty 2x10.

Hlavice vyřezaná z jednoho kusu lípy či topolu a v podélné ose vrtaný otvor pro šroub M6 na který se nasazují olověné kroužky $\phi 10$ dle potřeby, zepředu zajištěné maticí M6. Lyži tvoří další lišta 3x5 nalepená na spodní obrys trupu. Spodní část trupu je potažena nejdříve kladívkovým papírem. Startovací háček ohneme z drátu $\phi 1,2$ mm, který je možné posouvat do různých poloh - otvorů.

Spodek směrovky i klapka vyřizneme z př 1,2, horní přední oblouk př 1,5 a ze stejné síly i desku pod výškovkou s letorosty napříč. Pohyblivá klapka je připevněná na prouzcích tkaniny střídavě z obou stran, doplněná obou-

strannou pákou z přl,5. Zajímavým způsobem je řešen determalizátor. Pomocí překližkového jazýčka vlepeného do střední části výškovky a zasunutý do kapsy ve směrovce se vyklápi pod úhlem 40° , kde doraz dělá nit uvázaná v zadní části destičky a výškovky. Horní část směrovky je z př 1,2 a vlepená do horní části středu výškovky.

V ý š k o v k a - je vcelku slepená do mírného vzepětí pomocí překližkové spojky. Sestavená z lišt, žeber a položeber s oblouky slepenými z lišt 2x10 s profilem MVA-301. Náběžka je z lišty 2x3, hlavní 3x5 a odtokovka 2x8, zbroušená do klínu se zářezy pro žebra. Střed vylepen balsou 10 v němž je zalepen jazyk determalizátoru i horní směrovka. Nezapomeňte ani na všechny rohové výstupy.

K ř í d l o - je dvakrát lomené převážně s profilem B 8358 b a na posledních čtyřech žebrech aerodynamicky kříženo na G8 564. Je ze dvou polovin a nasazuje se na vlepený jazyk v trupu. Proti vysunutí za letu se zajistí kolíčky ze zápalky, otvory se svrtají po nasazení na jazyk do výlepů z lišty 4x12.

Středová žebra jsou z překl. 1,5 a všechna další z překl. 1. Náběžka je z lišty 3x3 usazené na koso, hlavní 3x5 /dva nad sebou/ a odtokovka 2x10 zbroušená do klínu se zářezy pro žebra. Koncový oblouk slepený z dílů lišty 3x15, které zabrousíme do tvaru po slepení. Doplníme rohovými výstupy z překl. 1,2, případně stojinami na hlavním nosníku mezi každým druhým žebrem.

P o t a h - trup i křídla středně silným papírem Kablo, výškovka tenkým. Na kostru lepíme studeným kliehem Kasein, vypneme vodou a lakujeme aspoň 3x nitrolakem. Barevné provedení jsem stříkal fixírkou dle papírových šablon.

Z a l e t á v á m e - nejlépe na mírném svahu běžným způsobem, tak aby model pořádně klouzal bez houpání či prudkého klesání k zemi. Teprve pak zkusíme vytahovat na šňůře a pomocí korekcí dorazu na plošce směrovky dosáhneme vytažení modelu až nad hlavu bez uhybaní do stran.

Tolik informace od konstruktéra modelu Miloše Navrátila. Dle jeho podkladů zpracoval a skreslil do plánu 1:1

Raška Zdeněk senior.

Technické údaje modelu:

rozpětí	1590mm
délka	995mm
plocha celkem	33,68dm ²
hmotnost	440g
zatížení	13,07g/dm ²
profil křídla-B 8358b	přechází na G8 564
profil výškovky	- MVA-301